

ikke. Men som Medlem af det Udvalg af jydte Landboforeninger, der har med Husmandsagen at gøre og ogsaa med Ordningen af Husmændenes Rejser mente jeg, at det var min Pligt at give disse Oplysninger her som Modvægt mod det ærede Medlems Udtalelser forleden. Man maa erindre, at Vejle er ingen stor By, og naar der kommer 250 Mennesker dertil og i de Dage desuden en hel Mængde andre, er det forstaaeligt, at det kan være vanskeligt for den Komité i Vejle, der havde med Indkvarteringen at gøre, at staffe ordentlige Bærelser til saa mange. Det er jo forstaaeligt nok. Jeg kender en Mand, der ved en af de større Landmandsforamlinger for nogle Aar tilbage gav 4 Kr. i Beje for et Bærelse, og da han flyttede ind i Bærelset, forekom det ham, at der var saadan en underlig Lust derinde. Han forsøgte at sove, men det vilde ikke lykkes for ham. saa fik han at vide, at der 2 Timer, før han flyttede ind, var taget ud af Bærelset Liget af et Menneske, der var død af Tyfus. Det er den Slags Lejligheder, man ikke har villet byde Husmændene nede i Vejle. Det ærede Medlem mente, at Ledelsen for Husmandsrejserne burde overgaa til andre, og han nævnte Husmændenes Organisationer ude paa Landet. Jeg vilde anse det for en stor Uret mod Husmændene, hvis de bedre stillede ville trække sig tilbage fra det Arbejde, der i saa Henseende i Ojeblikket gøres omkring paa Landet. Den Sag trænger nemlig til Landboforeningernes varme Støtte. Landboforeningerne ere Institutioner, der ere i Stand til at staffe saadanne Oplysninger til Beje, som ere nødvendige for at rettede de rejsende Husmænd. De sidde inde med Oplysninger om, hvor der er seværdige Husmandsbrug, idet der jo nemlig rundt omkring i Landet præmieres Husmandslodder af Landboforeningerne, og det er dem, man saa henviser disse rejsende Husmænd til. Det ærede Medlem savner aabenbart Kendskab til den Sag, han taler om, og det er jo forstaaeligt, at han savner det Kendskab, det skal jeg heller ikke bebrejde det ærede Medlem. Men derimod vil jeg gerne have Lov til at udtale, at naar man savner Kendskab til en Sag, bør man ikke udtale en saa stærk Kritik over den, som det ærede Medlem gjorde. Thi det er i Sandhed en stærk Kritik, han udtalte, idet han ikke en Gang vilde nøjes med at saa det nuværende Husmandsudvalg, den nuværende Ledelse af Sagen forbedret, men han vilde slet og ret have den kastet over Bord og have Sagen lagt over i andre Hænder. Det er en stærk Kritik. Det, at

der er blevet saa mange fortrinlig drevne Huslodder omkring i Landet, som der vittelig er, staar i Grunden ogsaa, naar alt kommer til alt, som det bedste Bevis paa, at Ledelsen af Husmandsagen til Dato ikke har været saa forkert, som det ærede Medlem synes at mene. Jeg mener, at det er Uret at svække Betydningen af den Sag, og hvis der rejses en altfor stærk Kritik over for, hvad der er blevet gjort for Husmændene, kan der være Fare for, at Interessen kunde svækkes paa Steber, hvor det er ønskeligt, at den holdes oppe, baade ude omkring i Landet og her inde i Folketinget, hvor man skal bevilge Beløb til denne Sag. Som Medlem altsaa af det Udvalg, der har med denne Sag at gøreovre i Sjøland, har jeg ment mig forpligtet til, ikke særlig for Udvalgets Skyld — dog ogsaa for Udvalgets Skyld —, men først og fremmest for Sagens Skyld, at give denne Oplysning.

H. V. Jørgensen: Paa Finansloven er der paa § 21 opført et Tilskud af 10,000 Kr. til Fremme af Aftenstoleundervisningen paa Landet. Jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (M. Klausen) i, at den Sum er meget for lille i Forhold til det Djemed, den tilsigter at fremme. Jeg tror, at vi her staa over for et Spørgsmaal af en saa gennemgribende Betydning for Folkeoplysningen, at det ubetinget er Lovgivningsmagtens Pligt at tage den Sag op. Vi have ingen billigere eller mere bejlsig Vej, hvorved vi kunne komme til at bibringe den uformuende Ungdom den Oplysning, den undertiden ikke har Lejlighed eller Evne til at modtage ved Almuestoleundervisningen, og der er næppe nogen Alder, hvor Ungdommen er mere lærenem eller mere modtagelig for Kundskab end Aarene lige efter Konfirmationen. Omvendt er ogsaa den Lediggang, som de lange Vinterastener giver Ungdommen Afgang til, og den daarlige Anvendelse af Tiden, som ofte finder Sted, særlig skadelig i denne Alder. Derfor mener jeg, at man bør træde hjælpende til fra Statens Side og bør opbjaelpe det Samfundsgode, der ligger i Erhvervelse af nyttige Kundskaber. Efter hvad der er oplyst, er der Aftenkoler ved 500 af Landets Landsbykoler, og det udgør omtrent en Sjettedel af alle Landsbykoler. Det Beløb, der foreslaas fordelt, bliver 20 Kr. til hver Aftenstole. Naar man nu gaar ud fra, at der undervises 4—5 Timer ugentlig i 4—5 Vintermaaneder, saa maa man indrømme, at det Beløb ikke kan friste nogen